

Vazební zasedání

Okolnosti, za kterých došlo ke spáchání činu, patří k okruhu podstatných skutečností pro rozhodování o naplnění jednotlivých důvodů vazby podle § 67 tr. ř., podle kterých je třeba zjistit okolnosti konkrétního případu. Byly-li splněny všechny procesní náležitosti uskutečnění výpovědi ve vazebním zasedání, mohla být taková výpověď použita při hlavním líčení, protože podle § 89 odst. 2 tr. zákoníku může za důkaz sloužit vše, co může přispět k objasnění věci, zejména výpovědi obviněného a svědků, znalecké posudky, věci a listiny důležité pro trestní řízení a ohledání. Důkazní význam každého důkazního prostředku je závislý na okolnostech konkrétní trestní věci, na druhu, povaze a důkazní hodnotě ostatních ve věci získaných důkazních prostředků a na tom, jak sám o sobě a ve spojení s ostatními důkazy potvrzuje nebo vyvrací dokazovanou skutečnost. Za dodržení všech zákonných podmínek lze v určitých případech k důkazu použít i výpověď obviněného ve vazebním zasedání (§ 73g odst. 2 tr. ř.), výpověď osoby zadržené (§ 76 odst. 3, 5 tr. ř.) nebo podezřelé (§ 179b odst. 3 tr. ř.).

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 8 Tdo 1406/2020-764 ze dne 10.2.2021)

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání obviněného R. C., nar. XY v XY, trvale bytem XY, nyní ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Kuřim, proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 8. 2020, sp. zn. 4 To 74/2020, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Prostějově pod sp. zn. 2 T 29/2020, tak, že podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. se dovolání obviněného R. C. odmítá.

Z odůvodnění :

I. Rozhodnutí soudů nižších stupňů

1. Rozsudkem Okresního soudu v Prostějově ze dne 19. 5. 2020, sp. zn. 2 T 29/2020, byl obviněný R. C. uznán vinným v bodě 1) přečinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2, 3 tr. zákoníku, v bodě 2) zločinem legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1 alinea první, odst. 3 písm. b) tr. zákoníku, za něž byl odsouzen podle § 216 odst. 3 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání čtyř roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Rovněž bylo rozhodnuto o náhradě škody.

2. Krajský soud v Brně jako soud odvolací rozsudkem ze dne 18. 8. 2020, sp. zn. 4 To 74/2020, podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř. z podnětu odvolání obviněného tento rozsudek v celém rozsahu zrušil a podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu rozhodl tak, že obviněného uznal vinným ve shodě se soudem prvního stupně jednak přečinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2, 3 tr. zákoníku, a jednak zločinem legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1 alinea první, odst. 3 písm. b) tr. zákoníku, za něž ho odsoudil podle § 216 odst. 3 tr. zákoníku rovněž k trestu odnětí svobody v trvání čtyř roků s výkonem ve věznici s ostrahou, a také rozhodl o náhradě škody.

II. Dovolání obviněného a vyjádření Nejvyššího státního zastupitelství

3. Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal obviněný prostřednictvím obhájkyň z důvodů

podle § 265b odst. 1 písm. c), g), l) tr. ř. dovolání, které zaměřil proti procesnímu postupu soudů, při kterém soudy nerespektovaly jeho právo na obhajobu, jestliže mu obhájce neustanovily ještě předtím, než bylo konáno vazební zasedání, a vytýkal vadné skutkové závěry, pokud pro ně soudy vycházely z jeho výpovědi učiněné při vazebním zasedání. Tvrdil, že soudy skutková zjištění o jeho vině opřely o vadně provedené důkazy, v čemž shledal extrémní nesoulad mezi závěry soudů a provedenými důkazy.

4. Na podkladě důvodu podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. vytýkal, že byl v přípravném řízení vzat do vazby na základě usnesení Okresního soudu v Prostějově ze dne 13. 12. 2019, sp. zn. 0 Nt 1909/2019, v němž bylo zpochybněno, že by se dopustil krádeže věcí, které u něj byly zajištěny v garáži. Proto je evidentní, že skutek pod bodem 2), jenž byl nejprve považován za přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2, 3 tr. zákoníku, a až v průběhu hlavního líčení překvalifikován na zločin podle § 216 odst. 1, 3 písm. b) tr. zákoníku, za který hrozí trest odnětí svobody až šest roků, měl být již od zahájení trestního stíhání posuzován jako tento přísnější trestný čin, a proto i již od zahájení trestního stíhání byl dán důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 3 tr. ř. Obhájce obviněnému měl být proto ustanoven ještě před konáním vazebního zasedání dne 13. 12. 2019, tj. dříve, než ve vazebním zasedání podal výpověď, o kterou soudy později opřely výrok o vině. Uvedená výpověď je tudíž nepoužitelná pro vadu spočívající v porušení práva na obhajobu, neboť obviněný neměl v době konání vazebního zasedání dne 13. 12. 2019 obhájce, ač ho měl mít. Snažil se obhájce sám kontaktovat, ale bezúspěšně.

5. Další výhrady obviněný zaměřil na podkladě důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. proti závěru, že spáchal skutek pod bodem 1), protože se ho nemohl dopustit, neboť byl od 22. 11. 2019 do 25. 11. 2019 na návštěvě u své sestry I. N. v XY. Soudy však tuto jeho výpověď vadně posoudily jako nevěrohodnou a zcela bezdůvodně neuvěřily ani jeho sestře, která vysvětlila, z jakých důvodů si na události pamatuje. Odvolací soud navíc zcela subjektivně bez ohledu na obsah spisu hodnotil jeho myšlenkové pochody bez toho, aby bylo dosaženo praktické jistoty, jak se skutek udál. Závěry soudů nekorespondují s obsahem svědeckých výpovědí, které jsou konzistentní a shodné i s jeho obhajobou, a nedůvodně se opírají o nepřímé důkazy, které přítomnost obviněného na čerpací stanici v době, kdy ke krádeži došlo, neprokazují. Nelze vycházet ani z vyhodnocení trasologické stopy, podle níž jde jen o pravděpodobný závěr, ani výsledku mechanoskopického zkoumání, který byl negativní. Tyto důkazy nejsou dostačující pro závěr o vině obviněného, a proto soudy měly postupovat v souladu se zásadou in dubio pro reo, již porušily, včetně zásady řádného objasnění věci podle § 2 odst. 5 tr. ř., protože nebraly do úvahy, že se na věci mohly zúčastnit i jiné osoby, jak popsal i svědek M. M., který se o krádeži dověděl od D. N., jemuž informace podal ještě někdo další. Pachatel musel znát okolí čerpací stanice i rozmístění kamer a musel spoléhat na to, že nebude spatřen ostrahou. Obviněný považoval za nedostatečné, pokud soudy nedoplňily podle jeho požadavku dokazování např. o znalecké zkoumání z oboru kriminalistiky, odvětví biomechaniky a odvětví antropologie, nebo aby byla ustanovena osoba zachycená na kamerách za plotem areálu, což by jeho jako pachatele vyloučilo, a potvrdilo jeho obhajobu, že se tam pohybovala jiná osoba.

6. Okolnosti, za nichž byl spáchán čin pod bodem 2), rovněž nebyly řádně objasněny, neboť, jak již vytýkal shora, soudy závěr o jeho vině u tohoto skutku dovozovaly na základě jeho výpovědi z přípravného řízení, když vypovídal bez obhájce ve vazebním zasedání. Tato výpověď nemohla sloužit jako důkaz, protože je zatížena vadou spočívající v porušení jeho práva na obhajobu ve smyslu § 36 odst. 3 tr. ř.

7. Obviněný v procesu utváření skutkového stavu shledal porušení zásad plynoucích z § 2 odst. 2 tr. ř., § 2 odst. 5 tr. ř. a podle § 2 odst. 6 tr. ř., v důsledku čehož došlo k extrémním rozporům s principy spravedlnosti a porušení práva na spravedlivý proces, a proto navrhl, aby Nejvyšší soud dovoláním napadená rozhodnutí zrušil, a aby zrušil i další rozhodnutí na ně navazující, pokud pozbyla podkladu, a aby věc přikázal Okresnímu soudu v Prostějově, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a

rozhodl.

8. Státní zástupce působící u Nejvyššího státního zastupitelství k dovolání obviněného nejprve poukázal na uplatněné námitky a průběh dosavadního trestního řízení. K výhradám podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. uvedl, že nedošlo k tomu, že by obviněný neměl v řízení obhájce, ač ho podle zákona mít měl, a proto námitky obviněného, ačkoli odpovídaly uplatněnému dovolacímu důvodu, shledal neopodstatněnými. Obviněný byl ve věci v souladu s právní úpravou zastoupen obhájcem od chvíle, kdy poprvé skutečně vyvstaly důvody nutné obhajoby, a to již v přípravném řízení, neboť obhájce mu byl ustanoven dne 17. 12. 2019 v souvislosti s jeho vzetím do vazby. Důvod nutné obhajoby tedy spočíval v okolnosti podle § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř., že obviněný byl vzat do vazby, o které bylo rozhodnuto na vazebním zasedání dne 13. 12. 2019. Důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 3 tr. ř., jehož se obviněný domáhal a tvrdil, že nastal ještě před rozhodnutím o vzetí do vazby neměl v dané době opodstatnění, protože trestní řízení v té době bylo vedeno pro činy v bodech 1) a 2) na základě usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 12. 12. 2019, jako dva dílčí útoky přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2, 3 tr. zákoníku, za něž lze uložit trest odnětí svobody na jeden rok až pět let. V době, kdy se konalo vazební zasedání dne 13. 12. 2019, předtím, než bylo rozhodnuto o vzetí obviněného do vazby, nebyl dán žádný důvod nutné obhajoby, protože z okolností, které byly tehdy orgánům činným v trestním řízení známy, nic nenasvědčovalo tomu, že by mohla přicházet v úvahu přísnější právní kvalifikace, která by mohla zakládat důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 3 tr. ř. Důvod nutné obhajoby zde vzniká, jakmile je dáno důvodné podezření, že obviněný spáchal takový trestný čin.

9. Změna právní kvalifikace, z níž také vyplývala nutná obhajoba podle § 36 odst. 3 tr. ř. [vzhledem k tomu, že za zločin legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 3 písm. b) tr. zákoníku lze uložit trest odnětí svobody na jeden rok až šest let] případné zpochybnění právního posouzení mohlo vyvstat až po výslechu obviněného ve vazebním zasedání dne 13. 12. 2019 (záleželo však na posouzení všech důkazů). Ke změně však orgány činné v přípravném řízení před podáním obžaloby nepřistoupily (nepostupovaly podle § 160 odst. 6 tr. ř., resp. § 176 odst. 2 tr. ř.), k té dospěl po provedeném dokazování až nalézací soud v době, kdy byl obviněný obhájcem zastoupen. Rozhodující z hlediska nutné obhajoby proto bylo, že proti obviněnému bylo zahájeno a následně i vedeno trestní stíhání, a to i v době po podání obžaloby pro dílčí útoky posuzované podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2, 3 tr. zákoníku. Podle zjištěných okolností bylo u dovolatele na samém počátku vyšetřování zcela opodstatněné uvažovat o právní kvalifikaci krádeže.

10. Jestliže byl obviněný nejprve stíhán pro pokračující přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2, 3 tr. zákoníku a v době, kdy nebyl dán důvod nutné obhajoby, si obhájce ne zvolil, bylo přistoupeno k jeho výslechu ve vazebním zasedání, jehož se obhájce nemusí účastnit [§ 73f odst. 2 tr. ř.], šlo o postup v souladu s uvedenými procesními ustanoveními a orgány činné v trestním řízení postupovaly v souladu se zákonem (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 4. 2018, sp. zn. 11 Tdo 174/2018), a proto procesní použitelnosti výpovědi obviněného ve vazebním zasedání podle státního zástupce nic nebránilo.

11. K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. státní zástupce zdůraznil, že rozhodnutí soudů nižších stupňů netrpí vadami, o něž obviněný dovolání opíral, a poukázal na to, že obviněný zpochybňoval použitelnost vlastní výpovědi z vazebního zasedání a polemizoval s dalšími dílčími úvahami, které soudy k provedeným důkazům přijaly. Vady neshledal ani v postupu orgánů činných v přípravném řízení. Dokazování v řízení před soudy považoval za učiněné v souladu s § 2 odst. 5, 6 tr. ř., neboť v obsahu přezkoumávaných rozhodnutí jsou uvedeny všechny rozhodné skutečnosti

opodstatňující závěry o vině obviněného. Soudy též dostatečně vyjasnily své úvahy, které je vedly ke zpochybnění svědeckých výpovědí, jež soudy označily za nevěrohodné. Při správnosti procesních postupů soudů státní zástupce odkázal na dostatečné odůvodnění rozsudku odvolacího soudu v bodě 14. a násl. Nepřisvědčil ani námitkám podřazeným pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř., protože odvolací soud na podkladě odvolání obviněného věc podle § 254 tr. ř. přezkoumal a s námitkami obviněného se vypořádal. Obviněný tedy dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. a ve spojitosti s ním i důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. nezaložil na hmotněprávních aspektech, jež byly zmíněny jen formálně, a pro neopodstatněnost výhrad týkajících se porušení práv na obhajobu podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného odmítl podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. jako zjevně neopodstatněné.

12. Vyjádření státního zástupce bylo zasláno obhájci obviněného k replice, nicméně ten k němu do dne konání neveřejného zasedání u Nejvyššího soudu žádné připomínky neuvedl.

III. Přípustnost a další podmínky dovolání

13. Nejvyšší soud jako soud dovolací nejprve shledal, že dovolání obviněného je přípustné podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. ř., bylo podáno osobou oprávněnou podle § 265d odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. ř., v zákonné lhůtě a na místě, kde lze toto podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.).

14. Možnost přezkoumat správnost napadených rozhodnutí má Nejvyšší soud tehdy, jestliže námitky uvedené v dovolání korespondují s důvody, o které obviněný dovolání opřel. Významné také je, aby označený důvod byl obsahově tvrzen a odůvodněn konkrétními vadami, které jsou dovolatelem spatřovány v okolnostech, které dovolatelem uvedený důvod podle jeho zákonného vymezení stanoví.

15. Podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. lze dovolání podat, jestliže bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí nebo přestože byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v § 265b odst. 1 v písm. a) až k) tr. ř. Protože v přezkoumávané věci odvolací soud k odvolání obviněného rozsudek soudu prvního stupně podle § 254 odst. 1 tr. ř. věcně přezkoumal (zčásti mu vyhověl a v části je shledal nedůvodným), a neodmítl ho z formálních důvodů, obviněný tento důvod založit na jeho druhé alternativě, že řízení předcházející napadenému rozhodnutí bylo zatíženou vadou naplňující některý z dovolacích důvodů podle § 265b odst. 1 písm. a) až k) tr. ř., když současně uplatnil důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Obviněný v souladu s tímto požadavkem v dovolání dále poukázal na vady jednak s odkazem na důvod podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř., a jednak na podkladě důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

16. Nejvyšší soud je vázán uplatněnými dovolacími důvody a jejich odůvodněním (§ 265f odst. 1 tr. ř.) a není povolán k revizi napadeného rozhodnutí z vlastní iniciativy (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 8. 2006, sp. zn. 8 Tdo 849/2006).

IV. K námitkám o porušení práva na obhajobu

17. Podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. je možné dovolání podat, jestliže obviněný neměl v řízení obhájce, ač ho podle zákona mít měl.

18. Tato zákonná dikce vyjadřuje, že uvedený důvod dopadá především na situace, kdy v příslušné trestní věci byly dány podmínky nutné obhajoby ve smyslu § 36 tr. ř., tzn. obviněný musel být v řízení zastoupen obhájcem, ať již zvoleným (§ 37 tr. ř.) nebo ustanoveným (§ 38 tr. ř.), a přitom žádného obhájce neměl. Jeho prostřednictvím je tak poskytována možnost zjednání nápravy, jestliže došlo k porušení práva na obhajobu jako jednoho ze základních práv garantovaných v článku 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále „Úmluva“) [srov. např. Magee proti Spojenému království, rozsudek z 6. 6. 2000, č. 288135/95] a také článku 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod. Uvedený dovolací důvod se může vztahovat i na situaci, kdy obviněný sice obhájce, ať již zvoleného nebo ustanoveného, má, ale ze strany orgánů činných v trestním řízení nejsou plněny jejich zákonné povinnosti, jež mají obhájci umožnit, aby svá zákonná oprávnění mohl vůbec vykonávat. Tento dovolací důvod je tak dán např. za situace, když v odvolacím řízení se obhájce obviněného neúčastnil veřejného zasedání odvolacího soudu, v němž bylo učiněno rozhodnutí o podaném odvolání, protože o veřejném zasedání nebyl vůbec vyrozuměn (k tomu srov. přiměřeně rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 19. 11. 2002, sp. zn. 11 Tdo 636/2002).

19. Na základě takto vymezené rozhodovací praxe soudů je zřejmé, že posuzovaný dovolací důvod je svým obsahem užší, než je obecné právo obviněného na obhajobu, neboť nezahrnuje jakékoli porušení tohoto práva, ale toliko takové, kdy obviněný, ačkoli byly splněny zákonné podmínky nutné obhajoby, neměl v trestním řízení obhájce vůbec, anebo jej neměl po určité části řízení, po kterou orgány činné v trestním řízení prováděly úkony trestního řízení směřující k vydání meritorního rozhodnutí napadeného dovoláním (srov. rozhodnutí č. [48/2003](#) Sb. rozh. tr., přiměřeně nález Ústavního soudu ze dne 25. 9. 1996, sp. zn. III. ÚS 83/1996, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 7. 2002, sp. zn. 6 Tdo 142/2002, publikovaný v Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu, roč. 2002, svazek 17, č. T 413, věta 2.).

20. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. se však může vázat i na nerespektování práva obhajoby obviněného v případech, kdy se o nutnou obhajobu ve smyslu § 36 tr. ř. nejedná, ale obviněný obhájce měl mít, např. jestliže v této souvislosti byla postupem soudu obhájci znemožněna účast na jednání, v němž bylo učiněno i rozhodnutí ve věci samé (např. obhájce nebyl ani vyrozuměn o konání veřejného zasedání odvolacího soudu a nebyl mu přítomen), pak je naplněn dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. (srov. rozhodnutí č. [53/2010](#) Sb. rozh. tr., obdobně též usnesení Nejvyššího soud ze dne 23. 9. 2009, sp. zn. 8 Tdo 1020/2009).

21. Podle obsahu dovolání v přezkoumávané věci obviněný zásah do práva na obhajobu spatřoval v tom, že v době konání vazebního zasedání dne 13. 12. 2019 v průběhu přípravného řízení neměl obhájce, ač jej měl mít z důvodu nutné obhajoby na základě § 36 odst. 3 tr. ř. Tento svůj názor odvíjel od toho, že i když se vazební zasedání konalo na základě usnesení o zahájení trestního stíhání, podle něhož bylo trestní řízení vedeno pro dva přečiny krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2, 3 tr. zákoníku, mělo být s ohledem na závěry soudce, jež učinil v usnesení ze dne 13. 12. 2019, sp. zn. 0 Nt 1909/2019, o vzetí do vazby, zřejmé, že se v bodě 2) již nejedná o přečin krádeže, ale o zločin legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1 alinea první, odst. 3 písm. b) tr. zákoníku, kterou soud prvního shledal v uvedeném činu až v průběhu hlavního líčení. Protože tato právní kvalifikace dopadá na ustanovení § 36 odst. 3 tr. ř., neboť jde o čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice je šest let (převyšuje hranici pěti let), měl mít obviněný podle jeho názoru obhájce již od zahájení trestního stíhání.

22. Nejvyšší soud se s tímto názorem obviněného neztotožnil. Z obsahu spisu se podává, že trestní stíhání obviněného bylo zahájeno na základě usnesení Policie České republiky, Krajského ředitelství Olomouckého kraje, ze dne 12. 12. 2019, č. j. KRPM-139392-102/TČ-2019-141271, pro pokračující přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2, odst. 3 tr. zákoníku spáchaný dvěma dílčími útoky (č. l. 19 až 21 spisu). Návrh na vzetí obviněného do vazby podalo podle § 68 odst. 1 tr. ř. Okresní státní zastupitelství v Prostějově u Okresního soudu v Prostějově dne 13. 12. 2019, z důvodů

podle § 67 písm. b), c) tr. ř. (č. l. 64 až 66 spisu). Podnět k tomuto úkonu však vzešel již od policejního orgánu dne 12. 12. 2019 (č. l. 58), jenž obviněného dne 11. 12. 2019 jako osobu podezřelou zadržel podle § 76 odst. 1 tr. ř. V souvislosti s tímto úkonem komisař policie při omezení osobní svobody obviněného zajistil telefonický hovor s obhájkyň JUDr. Evou Váňovou, která dne 11. 12. 2019 přijala telefonicky obhajobu obviněného, avšak následující den ji odvolala, o čemž byl obviněný informován. Reagoval tak, že dalšího obhájce v daný moment nepožaduje (č. l. 57 spisu). Z uvedeného je zřejmé, že obviněnému byl umožněn přístup k obhájci v ranních stádiích přípravného řízení, a tedy ještě dříve, než bylo rozhodováno o vzetí do vazby ve vazebním zasedání, na němž netrval (srov. Salduz proti Turecku, rozsudek velkého senátu ze dne 27. 11. 2008, č. 36391/2002).

23. Vazební zasedání se konalo dne 13. 12. 2019 (č. l. 67 až 69 verte spisu), obviněný k němu byl eskortován ze zadržení, převzal návrh na vzetí do vazby a rovněž mu byl poskytnut čas na prostudování doručovaných listin. Během vazebního zasedání byl po poučení podle § 33 odst. 1, § 93 odst. 1 a § 95 odst. 2 tr. ř. vyslechnut. Bylo rozhodnuto (č. l. 71 a 72 spisu) o vzetí do vazby z důvodu uvedeného v § 67 písm. c) tr. ř., a obviněný byl poučen mimo jiné i o nutné obhajobě a možnosti zvolit si obhájce ve lhůtě tří dnů, i o tom, že jinak mu bude obhájce podle § 36 odst. 1 písm. a) a § 38 odst. 1 tr. ř. obhájce ustanoven. Po tomto poučení výslovně k rozhodnutí o vazbě konstatoval, že žádá, aby mu byl obhájce ustanoven. Soud prvního stupně obviněnému usnesením ze dne 17. 12. 2019, sp. zn. 0 Nt 1909/2019 (č. l. 26 spisu), ustanovil obhájkyňi Mgr. Z.K. V mezidobí, než byla obhájkyň ustanovena, nebyly činěny žádné procesní úkony.

24. Na základě těchto skutečností Nejvyšší soud shledal, že k porušení práva obviněného na obhajobu nedošlo. Je zřejmé, že v přípravném řízení bylo trestní stíhání vedeno pro dva útoky pokračujícího přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2, 3 tr. zákoníku, u kterého je trestní sazba odnětí svobody od jednoho do pěti roků. Nebyla tedy splněna podmínka pro důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 3 tr. ř., podle něhož obviněný musí mít obhájce už v přípravném řízení, koná-li se řízení o trestném činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let. Z obsahu spisu plyne, že jiné důvody nutné obhajoby u obviněného nebyly dány, protože v době, kdy se vazební zasedání konalo, nebyly naplněny podmínky podle § 36 odst. 1 písm. a), b), c) tr. ř.

25. Nedostatky nelze shledávat ani v průběhu konání vazebního zasedání, u kterého obhájce nemusí být přítomen. Tato skutečnost je výslovně uvedena v § 73f odst. 2 tr. ř., podle něhož se vazebního zasedání vždy účastní obviněný; jeho účast může být zajištěna i prostřednictvím videokonferenčního zařízení, účast státního zástupce a obhájce při vazebním zasedání není nutná. Tato zásada vyplývá z významu a smyslu vazebního zasedání, kterým se realizuje právo obviněného na „osobní slyšení“ ve vymezených druzích vazebního rozhodování, zejména ve smyslu rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva (dále „ESLP“), jenž právo být osobně slyšen zařadil mezi základní garance aplikované v případech omezení svobody (např. rozsudek ESLP ze dne 28. 10. 1998 ve věci Assenov a další proti Bulharsku, stížnost č. 24760/94, a mnoho dalších). Podstata tohoto práva vychází z toho, aby byl obviněný předtím, než bude rozhodnuto o omezení jeho osobní svobody vyslechnut, a aby k jím uvedeným argumentům bylo přihlédnuto před tím, než soud rozhodne o vzetí do vazby (srov. článek 5 odst. 1 Úmluvy). Z tohoto důvodu není z hlediska zachování účelu uvedeného institutu podstatné, aby ve všech případech byl vazebnímu zasedání přítomen obhájce. Obhájce ve vazebním zasedání nemusí být přítomen ani tehdy, pokud byl již obviněnému ustanoven nebo si jej obviněný zvolil, to však současně neznamená, že pokud obviněný již v době, kdy se vazební zasedání koná, obhájce má, tak ten by se účastnit neměl. Ze smyslu uvedeného ustanovení plyne, že ze zákonných hledisek není

jeho účast povinná.

26. Současně je třeba vazební zasedání považovat za procesní prostředek k tomu, aby obviněný mohl být vzat do vazby, tzn., aby o omezení jeho osobní svobody mohlo být rozhodnuto při zachování všech zaručených práv. Proto je počátek omezení jeho osobní svobody ve smyslu § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř. spojen až s jeho vzetím do vazby, tzn., že i nutná obhajoba vzniká až od okamžiku, kdy soud takto rozhodne (srov. § 68 tr. ř.).

27. Z těchto důvodů je třeba postup soudů v přezkoumávané věci považovat za plně souladný se všemi výše uvedenými principy, k nimž je třeba navíc i zmínit, že i z hlediska práv obviněného podle článku 5 odst. 4 Úmluvy nemusí být vždy řízení o omezení obviněného na jeho svobodě doprovázeno zárukami podobnými těm, které vymezuje článek 6 odst. 1 této Úmluvy (srov. rozsudek ESLP ze dne 12. 5. 1992 ve věci Megyeri proti Německu, stížnost č. 13770/88), je však nutné, aby mělo soudní charakter a nabízelo záruky adekvátní druhu příslušného zbavení svobody (srov. rozhodnutí ESLP, v nichž byl tento názor potvrzen, např. rozsudky ze dne 25. 3. 1999 ve věci Nikolova proti Bulharsku, stížnost č. 31195/96, § 58; ze dne 4. 7. 2000 ve věci Niedbala proti Polsku, stížnost č. 27915/95, § 66; ze dne 11. 7. 2000 ve věci Trzaska proti Polsku, stížnost č. 25792/94, § 74; ze dne 10. 10. 2000 ve věci Graužinis proti Litvě, stížnost č. 37975/97, § 31; ze dne 13. 2. 2001 ve věci Schöps proti Německu, stížnost č. 25116/94, § 44; ze dne 9. 1. 2003 ve věci Šigkov proti Bulharsku, stížnost č. 38822/97, § 77; a další).

28. Z uvedené zásady, že účast obhájce na vazebním zasedání není nutná, tedy plyne, že pouze skutečnost, že se koná vazební zasedání, nelze považovat za důvod, aby měl obviněný obhájce. Obsah spisu v této trestní věci navíc svědčí o tom, že u obviněného poprvé vznikla nutnost být zastoupen obhájcem až vydáním usnesení o jeho vzetí do vazby dne 13. 12. 2019 [§ 36 odst. 1 písm. a) tr. ř.], a lze jen dodat, že o svých právech byl v této souvislosti řádně poučen, byl mu dán prostor pro to, aby si sám obhájce ve třídní lhůtě zvolil, a až poté, kdy tak neučinil, byl mu zcela v souladu s trestním řádem podle § 38 odst. 1 tr. ř. obhájce ustanoven. Do této doby mít obhájce v trestním řízení nemusel, jak bylo vyloženo výše.

29. Shledával-li obviněný porušení svého práva na obhajobu zejména proto, že obhájce neměl v době, kdy bylo rozhodováno o jeho vzetí do vazby ve vazebním zasedání, a to pro nedodržení podmínek pro nutnou obhajobu podle § 36 odst. 3 tr. ř., tedy z důvodu, že se konalo řízení o trestném činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let, a tedy musí být obhájce již v přípravném řízení, ani tehdy Nejvyšší soud obviněnému nemohl přisvědčit, protože podle tohoto ustanovení důvod nutné obhajoby vzniká, jakmile je dáno důvodné podezření, že obviněný spáchal takový trestný čin. Skutečností, která v tomto případě určuje počátek nutné obhajoby, je závěr o tom, že v projednávaném činu lze spatřovat trestný čin, jehož horní hranice převyšuje pět let. Obecně se takové úkony, které tento počátek stanoví v přípravném řízení odvíjí od právní kvalifikace, pro kterou bylo sděleno obvinění (§ 160 odst. 1 tr. ř.), případně upozornění podle § 160 odst. 6 tr. ř., že během vyšetřování vyšlo najevo, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, je jiným trestným činem, než jak bylo v usnesení o zahájení trestního právně posouzeno. Takovým mezníkem je i podaná obžaloba (§ 176 tr. ř.), a v řízení před soudem upozornění na změnu právní kvalifikace (§ 190 odst. 2 tr. ř.). Je tedy zřejmé, že proto, aby bylo možné důvody nutné obhajoby podle § 36 odst. 3 tr. ř. spojit se změnou právní kvalifikace, je nutné důvodné podezření pro takovou změnu, která má kvalifikovaný podklad. Pro takový závěr nelze vycházet jen z obsahu výpovědi obviněného nebo některého z dílčích důkazů, ale podezření na změnu právního posouzení věci musí vyplynout z výsledků zajištěných či provedených důkazů, a musí být určitým způsobem formalizována (např. upozornění nebo rozhodnutí), je však třeba zdůraznit, že takový postup by měl být učiněn bezprostředně co orgán činný v trestním řízení dojde ke zjištění, že takové podezření na změnu

právní kvalifikace zakládající důvod nutné obhajoby je opodstatněné.

30. Nejvyšší soud však v této věci neshledal vadným ani postup orgánů činných v přípravném řízení a rozhodujících o vazbě obviněného, neboť žádné okolnosti nenasvědčovaly pro změnu právní kvalifikace užitě v usnesení o zahájení trestního stíhání [jeden pokračující přečin podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2, 3 tr. zákoníku]. Do doby konání vazebního zasedání podle zajištěných důkazů, a ani před podáním obžaloby se neobjevily žádné nové indicie, z nichž by vzniklo podezření, že obviněný spáchal přečin legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zákoníku, za který hrozí trest odnětí svobody až šest roků. Změna tohoto právního posouzení vznikla až v průběhu dokazování před soudem, a tedy poté, co řízení již probíhalo v rámci podmínek nutné obhajoby.

31. Pro úplnost lze dodat, že váže-li ustanovení § 36 odst. 3 tr. ř. nutnou obhajobu k horní hranici trestní sazby trestu odnětí svobody stanovené zákonem na trestný čin, pro který je obviněný stíhán, z logiky procesního postupu je zřejmé, že se jedná o právní kvalifikaci, kterou orgány činné v trestním řízení v daném momentě na základě dostupných skutkových zjištění vyšetřovanému trestnému činu přiřadí. K ustálení skutkových zjištění dochází až v řízení před soudem, a to definitivně až právní mocí rozsudku, kterým je obviněný uznán vinným. Jestliže je hlavní líčení současně těžištěm dokazování, není možné, aby na základě v tomto stadiu řízení ustáleného skutkového stavu a popřípadě i změněné právní kvalifikace bylo retroaktivně pohlíženo na celé přípravné řízení a zpětně vyžadována přítomnost obhájce včetně opětovného provedení veškerých procesních úkonů (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 4. 2018, sp. zn. 11 Tdo 174/2018).

32. Obviněný v dovolání nevytýkal vadnost postupu soudu při rozhodování o změně použité právní kvalifikace (v tomto rozsahu byl dovolací soud dovoláním obviněného vázán), a nevytýkal, že ke změně právní kvalifikace skutku popsaného pod bodem 2) došlo až v průběhu hlavního líčení, i přesto lze zmínit, že obžaloba byla podána u Okresního soudu v Prostějově dne 28. 2. 2020 pro dva dílčí útoky pokračujícího přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2, 3 tr. zákoníku (č. l. 415 spisu). K záměru změnit právní kvalifikaci dospěl soud prvního stupně až po odročení hlavního líčení konaného dne 7. 4. 2020, o čemž svědčí poučení obviněného ve smyslu § 225 odst. 2 a § 190 odst. 2 tr. ř. o možné změně právní kvalifikace jednání popsaného pod bodem 2) obžaloby jako trestného činu legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1 alinea 1, odst. 3 písm. b) tr. zákoníku. Poučení bylo obviněnému i jeho obhájce řádně doručeno (viz doručenky u č. l. 482 verte spisu).

33. Uvedený procesní postup svědčí o tom, že soud prvního stupně v plné míře respektoval pravidla plynoucí z § 190 odst. 2 a § 225 odst. 2 tr. ř. Ke zpřísnění právní kvalifikace, jež by zakládala důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 3 tr. ř., který však již neměnil nic na tom, že nutná obhajoba v té době byla založena podle § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř., došlo v souvislosti s uvedeným upozorněním až v rámci rozsudku soudu prvního stupně, kdy obviněný již byl, od okamžiku vzetí do vazby, zastoupen obhájcem.

34. Uvedené svědčí o tom, že soudy úkony vztahující se k nutné obhajobě činily plně v souladu se zákonem a jím stanovenými pravidly a plně při respektu k právu obviněného na obhajobu plynoucí z článku 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod a též článků 5 a 6 odst. 3 Úmluvy.

35. Z takto uvedených důvodů Nejvyšší soud shledal námitky obviněným soustředěné k důvodu podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. jako nedůvodné.

V. K námitkám o porušení zásad spravedlivého procesu

36. Námitky obviněný v dovolání podřadil i k důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., jehož prostřednictvím lze vytýkat, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Lze se jím domáhat zásadně nápravy právních vad, tedy toho, že skutek, jak byl soudem zjištěn, byl nesprávně právně kvalifikován jako trestný čin, ačkoli o trestný čin nejde nebo jde o jiný trestný čin, než kterým byl obviněný uznán vinným. Z toho plyne, že v rámci rozhodování o dovolání vychází Nejvyšší soud zásadně ze skutkových zjištění provedených soudy v předchozím řízení a pouze hodnotí, zda tato skutková zjištění byla z hlediska hmotného práva správně posouzena. Není tedy možné namítat nic proti samotným skutkovým zjištěním soudu, proti tomu, jak soud hodnotil důkazy, v jakém rozsahu provedl dokazování, jak postupoval při provádění důkazů, apod. V tomto směru totiž nejde o aplikaci hmotného práva, ale procesních předpisů, zejména ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř. o postupu orgánů činných v trestním řízení při zjišťování skutkového stavu a při hodnocení důkazů. Hmotněprávní posouzení se pak týká především trestního práva hmotného, ale může se týkat i jiných právních odvětví (k tomu srov. č. [36/2004](#) Sb. rozh. tr., str. 299). Nesprávnost může spočívat v tom, že soud nesprávně aplikuje normu hmotného práva tím, že buď použije jiný právní předpis či jiné ustanovení nebo použije správný právní předpis a jeho správné ustanovení, ale nesprávně je vyloží (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 9. 2004, sp. zn. II. ÚS 279/2003).

37. Rovněž lze zmínit, že podkladem pro posouzení správnosti právních otázek ve smyslu uvedeného dovolacího důvodu je skutkový stav zjištěný soudy prvního, příp. druhého stupně, jenž Nejvyšší soud nemůže měnit (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu např. ve věcech ze dne 9. 4. 2003, sp. zn. I. ÚS 412/02, ze dne 24. 4. 2003, sp. zn. III. ÚS 732/02, ze dne 9. 12. 2003, sp. zn. II. ÚS 760/02, ze dne 30. 10. 2003, sp. zn. III. ÚS 282/03, ze dne 15. 4. 2004, sp. zn. IV. ÚS 449/03, aj.).

38. Výhrady proti skutkovým zjištěním a nedostatky v procesu prováděného dokazování na podkladě důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. ani jiných důvodů podle § 265b odst. 1, 2 tr. ř. nelze uplatnit. Výjimku z tohoto pravidla činí pouze případy, kdy obviněný vytkne vady týkající se porušení pravidel spravedlivého procesu (srov. článek 6 Úmluvy), a Nejvyšší soud shledá, že k takovým vadám v přezkoumávané věci došlo. Pouze tehdy může uvedené vady uplatněné mimo důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. učinit předmětem vlastního přezkoumání (srov. stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 4. 3. 2014, sp. zn. Pl. ÚS-st. 38/14, uveřejněné pod č. [40/2014](#) Sb.). V souvislosti s těmito pravidly Nejvyšší soud z podnětu námitek obviněného, že soudy řádně jemu za vinu kladenou trestnou činností neobjasnily a nevypořádaly se s jeho obhajobou a nesprávně vycházely z jeho výpovědi podané při vazebním zasedání dne 13. 12. 2019, kterou pro procesní nedostatek obhajoby, jako relevantní výpověď použít nemohly, zkoumal, zda skutkové závěry soudů byly učiněny na podkladě extrémních vad v procesu dokazování. O ty by se jednalo, kdyby byly zjištěny a prokázány takové vady a nedostatky, které by svědčily o zásadním a zjevném nerespektování zásad a pravidel, podle nichž mají být uvedené postupy realizovány. Musela by být zjištěna zjevná absence srozumitelného vypořádání se s provedenými důkazy a nedostatky v odůvodnění rozsudku, kardinální logické rozpory ve skutkových zjištěních a z nich vyvozených právních závěrech, opomenutí a nehodnocení stěžejních důkazů atp. [viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2000, sp. zn. II. ÚS 215/99, ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 30. 11. 1995, sp. zn. III. ÚS 166/95, nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 1. 2004, sp. zn. III. ÚS 376/03].

39. Nejvyšší soud v přezkoumávané věci nejprve poznamenává, že soudy již na obdobné námitky obviněného reagovaly, a věnovaly podstatnou část odůvodnění přezkoumávaných rozhodnutí úvahám, proč jde o výhrady, které nemají oporu ve výsledcích provedeného dokazování. Pro stručnost lze připomenout, že soud prvního stupně uvedl, z jakých důkazů vycházel pro skutkové závěry u obou skutků, a úvahy k těmto závěrům se vztahující vysvětlil na stranách 3 až 17 rozsudku. Z

odůvodnění jeho rozhodnutí je patrný postup, jakým provedené důkazy hodnotil a lze shledat, že rozhodné skutečnosti objasňoval v souladu s požadavky vymezenými v § 2 odst. 5, 6 tr. ř. a usuzoval na ně jak z důkazů přímých, tak ze souhrnu důkazů nepřímých, které tvořily logickou a ničím nenarušenou soustavu vzájemně se doplňujících důkazů (srov. rozhodnutí č. 38/1968-III., IV. Sb. rozh. tr.). Uvedený závěr sdílel i odvolací soud, který sice rozsudek soudu prvního stupně podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř. zrušil, nicméně učinil tak pouze pro formální vadu, jež spočívala v tom, že soud prvního stupně při formulování právní věty nesprávně vyjádřil, že obviněný podle § 216 odst. 1 alinea první, odst. 3 písm. b) tr. zákoníku spáchal trestný čin ve vztahu k věci, která má vyšší hodnotu, přičemž zákon v citovaném ustanovení jednoznačně uvádí kategorii větší hodnoty, nikoli vyšší, a proto bylo nutné právní větu opravit, aniž by odvolací soud jakkoli zasahoval do skutkových či právních závěrů učiněných soudem prvního stupně, které do svého rozhodnutí zcela a v nezměněné podobě převzal (srov. body 6. až 14. rozsudku odvolacího soudu).

40. Nedůvodnou je výhrada, že soudy nedostatečně objasnily skutkový stav věci, pokud neprovedly obviněným navrhaný znalecký posudek z oboru biomechanika a antropologie, protože již soud prvního stupně k těmto požadavkům uvedl, že znalecké zkoumání, jehož se obviněný domáhá, je nadbytečné, a vyčerpávajícím způsobem odůvodnil, z jakých důvodů k tomuto názoru přistoupil. Vysvětlil nepotřebnost i dalších obviněným požadovaných důkazů. Obdobně tento důkaz považoval za nadbytečný i soud odvolací (srov. stranu 14 rozsudku soudu prvního stupně a bod 9. rozsudku odvolacího soudu). S ohledem na tento postup, z něhož je zřejmé, z jakých důvodů soudy návrhy obviněného odmítly, přičemž vysvětlení podaly v souladu s ostatními výsledky provedeního dokazování, se v přezkoumávané věci nejedná o tzv. opomenuté důkazy, neboť o ty může jít jen tehdy, když ve vztahu k jejich zamítnutí odůvodnění soudů neobsahuje zmínku buď žádnou, či toliko okrajovou a obecnou, neodpovídající povaze a závažnosti věci nebo je soud neučinil předmětem svých úvah a hodnocení, ačkoliv byly řádně provedeny [srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 8. 11. 2006, sp. zn. II. ÚS 262/04, ze dne 8. 12. 2009, sp. zn. I. ÚS 118/09, či ze dne 18. 3. 2010, sp. zn. III. ÚS 3320/09, a další].

41. Opakovanou výhradou je i námitka obviněného o vadnosti postupu při hodnocení jím uváděných skutečností, a to i ve vztahu k jeho výpovědi učiněné v průběhu vazebního zasedání, kterou považoval za procesně nezpůsobilou být účinným podkladem pro závěr o vině.

42. V průběhu hlavního líčení byl obviněný vyslechnut. Když soud zjistil, že se odklonil od verze učiněné v předešlých fázích trestního řízení, postupoval podle § 207 odst. 2 tr. ř. a přečetl protokol o dřívější výpovědi obviněného (č. l. 470 až 472 spisu). Obviněný byl k rozporům v jeho výpovědích dotazován a měl možnost se k nim vyjádřit a vysvětlit, proč uvedl jím prezentované skutečnosti odlišně. Uvedený postup koresponduje s podmínkami § 207 odst. 2 tr. ř., protože uvedený výslech v přípravném řízení byl učiněn po sdělení obvinění a obviněný byl vyslechnut po náležitém poučení ve smyslu § 33 a násl. tr. ř. (viz bod 22. tohoto usnesení shora).

43. Rovněž je třeba zmínit, že uvedenému postupu nebránilo ani to, že obviněný v době konání vazebního zasedání neměl obhájce, protože pro nutnou obhajobu v té době nebyly splněny zákonem stanovené podmínky (viz část IV. tohoto usnesení výše), a obviněný souhlasil s tím, že obhájcem zastoupen nebude. Pokud za tohoto stavu v průběhu vazebního zasedání vyslechnut, stalo se tak v souladu s ustanovením § 73g odst. 2 tr. ř., podle něhož platí, že předseda senátu a v přípravném řízení soudce vyslechne obviněného ke všem okolnostem podstatným pro rozhodnutí o vazbě. V té souvislosti je vhodné uvést, že okolnosti, za kterých došlo ke spáchání činu, patří k okruhu podstatných skutečností pro rozhodování o naplnění jednotlivých důvodů vazby podle § 67 tr. ř. (srov. např. rozhodnutí č. 39/1995 Sb. rozh. tr., nález Ústavního soudu ze dne 12. 9. 1996, sp. zn. I. ÚS 62/1996), podle kterých je třeba zjistit okolnosti konkrétního případu. Byly-li splněny všechny

procesní náležitosti uskutečnění výpovědi ve vazebním zasedání, mohla být taková výpověď použita při hlavním líčení, protože podle § 89 odst. 2 tr. zákoníku může za důkaz sloužit vše, co může přispět k objasnění věci, zejména výpovědi obviněného a svědků, znalecké posudky, věci a listiny důležité pro trestní řízení a ohledání. Důkazní význam každého důkazního prostředku je závislý na okolnostech konkrétní trestní věci, na druhu, povaze a důkazní hodnotě ostatních ve věci získaných důkazních prostředků a na tom, jak sám o sobě a ve spojení s ostatními důkazy potvrzuje nebo vyvrací dokazovanou skutečnost. Za dodržení všech zákonných podmínek lze v určitých případech k důkazu použít i výpověď obviněného ve vazebním zasedání (§ 73g odst. 2 tr. ř.), výpověď osoby zadržené (§ 76 odst. 3, 5 tr. ř.) nebo podezřelé (§ 179b odst. 3 tr. ř.) (srov. přiměřeně ŠÁMAL, P. a kol. Trestní řád I. § 1 až 156. Komentář. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 1333, 1334).

44. Po posouzení uvedených skutečností Nejvyšší soud shledal, že v použití protokolu o výsledku obviněného z vazebního zasedání konaného dne 13. 12. 2019 jako důkazu nic nebránilo, neboť ten byl pořízen procesně správným způsobem a předtím, než obviněný svou výpověď ve vazebním zasedání složil, byl řádně jako obviněný poučen (srov. § 33 a násl. tr. ř.). Byl vyslechnut i v řízení před nalézacím soudem, kdy změnil svou výpověď, avšak byl na důvod rozporů dotázán, a měl možnost předestřené rozpory vysvětlit, což plně odpovídá podmínkám plynoucím z ustanovení § 207 odst. 2 tr. ř., za kterých soud výpověď obviněného přečetl.

45. Ze všech těchto důvodů Nejvyšší soud shledal, že se soud prvního stupně nezpronevěřil zásadám uvedeným v § 2 odst. 5, 6 tr. ř. Dokazování provedl v potřebném rozsahu a věrohodnost všech důkazních prostředků, včetně výpovědi obviněného posuzoval se zřetelem na všechny ve věci provedené důkazy, které hodnotil jak jednotlivě, tak i ve vzájemných souvislostech a své závěry dostatečně v rozsudku odůvodnil (srov. zejména strany 11. až 14. rozsudku soudu prvního stupně). Na základě takto provedeného hodnocení výpovědi obviněného i svědků I. N., F. N. a K. S., dospěl ke zcela přesvědčivému závěru, že obhajoba obviněného není podložena relevantními důkazy, a proto jí neuvěřil. Odvolací soud, který tyto závěry podrobil z hlediska odvolání obviněného přezkumu, se se soudem prvního stupně ztotožnil a vysvětlil, z jakých důvodů odvolání obviněného v tomto směru nevyhověl (srov. body 8. až 11. rozsudku odvolacího soudu).

46. Nejvyšší soud na podkladě zjištěných skutečností plynoucích z obsahu spisu a odůvodnění přezkoumávaných rozhodnutí shledal, že soudy svá vnitřní přesvědčení o správnosti rozhodných okolností, zejména těch, proti nimž obviněný brojil, založily na pečlivém uvážení všech objektivních skutečností, které zjistily, a jejich skutková zjištění i na nich založené právní závěry jsou jejich logickým důsledkem a vyústěním. Není porušením zásady presumpce nevinoty, jestliže obecný soud srozumitelným a logickým způsobem vysvětlí, proč např. výpovědi svědka či obžalovaného uvěřil či nikoli; rozpory ve výpovědích lze překlenout v rámci hodnocení důkazů ve smyslu § 2 odst. 6 tr. ř. (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu ze dne 12. 7. 2012, sp. zn. III. ÚS 1806/09). Soudy se zásadě presumpce nevinoty a z ní pramenícího principu *in dubio pro reo* či dalším zásadám a principům, jimiž je ovládáno trestní řízení a na něž obviněný v dovolání poukazoval, nezpronevěřily. Je třeba připomenout, že tyto zásady nelze zásadně vykládat tak, že by jakékoli nejasnosti ohledně skutkového děje musely vždy nutně vést ke zproštění obžaloby. Uplatnění zásady presumpce nevinoty je namístě až tehdy, dospěje-li soud po vyhodnocení všech v úvahu přicházejících důkazů k závěru, že není možné se jednoznačně přiklonit k žádné ze skupiny odporujících si verzí (srov. nález Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2002, sp. zn. IV. ÚS 154/02), což je však situace, která v přezkoumávané věci nenastala.

VI. Závěr

47. Závěrem Nejvyšší soud konstatuje, že v posuzované věci učiněné skutkové závěry nejsou zatíženy

vadami, natož extrémními nedostatky, protože jsou dostatečně důkazně podloženy. Vyšly z procesu, který není zatížen libovůlí, jednostranným hodnocením důkazů ani neobjektivním přístupem ke skutečnostem, které vzešly z výsledků provedeného dokazování. Soudy se věnovaly jak obhajobě obviněného, tak i jeho námitkám a jejich postup odpovídal zásadám uvedeným v § 2 odst. 5 a 6 tr. ř. a § 125, resp. § 134 odst. 2 tr. ř. Obstaraly si dostatek důkazních prostředků, které zákonným způsobem provedly a jež hodnotily plně v souladu se zásadami vymezenými v § 2 odst. 6 tr. ř. [srov. zejména náleze ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. IV. ÚS 570/03]. Pravidla spravedlivého procesu v této věci porušena nebyla, i když je třeba zdůraznit, že ani toto právo nezaručuje jednotlivci přímo nárok na rozhodnutí odpovídající jeho názoru, ale zajišťuje mu právo na spravedlivé soudní řízení, čemuž soudy v posuzované věci dostaly, neboť provedly dostatek důkazů za účelem náležitého objasnění skutkového stavu bez důvodných pochybností (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 31. 1. 2013, sp. zn. II. ÚS 2800/11, ze dne 19. 10. 2010, sp. zn. II. ÚS 1067/10, či ze dne 4. 12. 2013, sp. zn. IV. ÚS 1326/13, aj.).

48. Nejvyšší soud na základě všech uvedených úvah a zjištění dospěl k závěru, že dovolání obviněného není důvodné. Takový závěr bylo možné učinit podle obsahu přezkoumávaných rozhodnutí i připojeného spisového materiálu, z nichž vyplynuly všechny rozhodné skutkové i právní okolnosti, podle nichž Nejvyšší soud shledal, že napadená rozhodnutí netrpí vytýkanými vadami, a že práva obviněného na obhajobu a na spravedlivý proces nebyla v této věci porušena. Z těchto důvodů Nejvyšší soud dovolání obviněného jako celek podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl jako zjevně neopodstatněné.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odškodnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Hodnocení důkazů](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výkon trestu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost](#)
- [Předávací vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)